



## **Strategisk plan för ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar för perioden 2017-2020**

### ***Inledning***

Från och med den 1 januari 2015 ingår bristande tillgänglighet som en ny form av diskriminering i diskrimineringslagen. Det nya förbudet mot diskriminering ska bidra till att öka tillgängligheten i samhället så att människor med funktionsnedsättning kan delta på likvärdiga villkor. Ett otillgängligt samhälle leder till att människor med funktionsnedsättning utestängs från samhället. Lagändringen innebär att personer med funktionsnedsättning ska ha en bättre möjlighet att hävda sin rätt att kunna delta på likvärdiga villkor utan hinder i form av bristande tillgänglighet. Med bristande tillgänglighet menas att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Regeringen har i sina mål för funktionshinderspolitiken att skapa ett samhälle utan hinder för delaktighet och med jämlika levnadsvillkor för människor med funktionsnedsättning.

### ***Inriktning och avgränsning***

Det strategiska arbetet med att främja tillgängligheten för personer med funktionsnedsättningar har inriktats på att i första hand omfatta sådana åtgärder som avses i Boverkets föreskrifter och allmänna råd om undanröjande av enkelt avhjälpta hinder till och i befintliga lokaler dit allmänheten har tillträde och på befintliga allmänna platser (BFS 2003:19 HIN). Utöver fysiska åtgärder för ökad tillgänglighet omfattar planen även åtgärder för att underlätta för personer med funktionsnedsättningar att tillgodogöra sig information som kommunen tillhandahåller.

*Med funktionsnedsättningar avses i denna plan olika svårigheter; svårt att röra sig, svårt att höra, svårt att se, svårt att tolka, bearbeta och förmedla information eller svårt att tåla vissa ämnen.*

Planen gäller under perioden 2017-08-01 – 2020-12-31.

### *Mål*

- Hinder som enkelt kan avhjälpas för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättningar till offentliga lokaler och platser, som kommunstyrelsen är huvudman för, ska tas bort.
- Framkomligheten på kommunala gång- och cykelvägar ska vara god. Användbara och tillgängliga viloplatsar, med god belysning, ska finnas längs kommunala huvud-/primära gång- och cykelstråk och vid välfrekventerade kommunala gång- och cykelstråk med starka lutningar.
- Parkeringsplatser för bilar som är avsedda för personer med funktionsnedsättningar ska finnas i tillräcklig utsträckning, t.ex. i närheten av entréer till lokaler dit allmänheten har tillträde, vid arbetsplatser och i bostadsområden där kommunen är markansvarig. Dessa skall vara tillgängliga alla tider på året.
- Hållplatser för kollektivtrafiken skall vara tillgängliga (användbara) och anpassade så att människor med eller utan funktionsnedsättning kan nyttja den.
- Allmänna park- och grönytor inom tätorterna ska vara tillgängliga och användbara för personer med funktionsnedsättning så långt detta är möjligt.
- Det ska finnas offentliga toaletter som är användbara för personer med funktionsnedsättning på strategiska platser i kommunen och som är tillgängliga året runt.
- Alla kommunala lekplatser ska vara tillgängliga och användbara för både föräldrar och barn med funktionsnedsättningar.
- Arbeta för att kommunala badplatser i möjligaste mån är tillgängliga och användbara för personer med funktionsnedsättning.

### *Strategi*

Tillgängligheten och användbarheten för människor med funktionsnedsättningar ska beaktas i all planering av verksamhet som kommunen ansvarar för.

Åtgärder som kommer många människor till nytta och där kostnadseffektiviteten är hög, dvs. hög nytta/investerad krona ska prioriteras. För lokaler och anläggningar gäller generellt att bäst kostnadseffektivitet nås om åtgärder vidtas enligt följande prioriteringsordning:

1. vid ny- och ombyggnation
2. "passa-på-åtgärder" då andra åtgärder ändå görs
3. riktade åtgärder som endast syftar till att höja tillgängligheten.

Rådet för funktionshinderfrågor är en viktig kunskapsresurs i kommunens arbete med att göra samhället tillgängligt för alla medborgare och besökare. Rådet ska även ses som en tillgång för ritningsgranskning i samband med projektering av om- och tillbyggnader av kommunala fastigheter m.m.

Kommunen ska vara ansluten till Tillgänglighetsdatabasen och i relevanta delar följa Västra Götalandsregionens riktlinjer och standard för tillgängligheten i offentliga byggnader och miljöer samt tillgänglig information.

## ***Handlingsprogram***

Kommunstyrelsen och nämnderna ska, enligt gällande program för funktionshinderfrågor, ta fram förslag och handlingsplaner för förbättrade villkor för människor med funktionsnedsättningar. För perioden 2017-07-01-2020-12-31 ska följande åtgärder genomföras. Åtgärderna redovisas nämndsvis med angivande av ansvarig chef.

### **Kommunstyrelsen**

Nedanstående åtgärder omfattar endast lokaler och platser för vilka kommunstyrelsen ansvarar för eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över. Beträffande hållplatser för kollektivtrafiken är kommunens ansvar begränsat till marken. Västtrafik ansvarar för stationsbyggnader, väderskydd och information om kollektivtrafiken.

För tillgänglighetsfrågor rörande affärslokaler och andra privata eller offentliga lokaler och platser som allmänheten har tillträde till hänvisas till byggnadsnämndens ansvar för prövning och tillsyn enligt plan- och bygglagen, se nedan.

#### *1. Kunskapsuppbyggnad*

- Informera ledamöter i kommunens nämnder om regler och villkor inom området funktionshinder.
- Anordna utbildning för enhetschefer och verksamhetsansvariga inom kommunledningsförvaltningen om funktionshinderfrågor.

Ansvarig: Kommunchef (Staben)

#### *2. Information och vallokaler*

- Utforma och vidareutveckla kommunens hemsida med beaktande av hög tillgänglighet (användbarhet) för personer med funktionshinder. Vidareutvecklingen kan avse IT-teknik/tjänster, hörslingor och andra syn- och kommunikationshjälpmedel, olika informationsmedia såsom lättläst, inläst, IT-teknik, text med bildstöd, punktskrift, teckenspråk m.m.
- Ajourhålla tillgänglighetsguiden.
- Säkerställa att vallokaler är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Ansvarig: Kommunchef (Staben), kultur- och fritidschef (Bibliotek)

### 3. Offentliga byggnader

- Ta bort hinder som enkelt kan avhjälpas för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning till kommunens offentliga lokaler.
- Aktivt planera åtgärder för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning till kommunens offentliga lokaler.
- Säkerställa att offentliga toaletter är tillgängliga och användbara för personer med funktionsnedsättning på strategiska platser i kommunen.

Ansvarig: Fastighetschef

### 4. Gator och torg, parker inkl. lek- och badplatser

- Göra en översyn av parkeringsplatser, avsedda för personer med funktionsnedsättning, vad gäller placering, storlek, antal och markering.
- Upprätta ett program för hur kommunens lekplatser, i möjligaste mån kan anpassas och göras tillgängliga för barn med funktionsnedsättning.
- Göra kommunala badplatser och bryggor i möjligaste mån, tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Ansvarig: Gata/Parkchef

### 5. Kollektivtrafik

- Upprätta en handlingsplan för hur tillgängligheten till de hållplatser som nyttjas av kollektivtrafiken ska förbättras.

Ansvarig: Gata/Parkchef

### 6. Krav vid extern förhyrning av verksamhetslokaler

- Vid extern förhyrning av lokaler ska kommunen ställa krav på att lokalerna är anpassade för funktionshindrade.

Ansvarig: Fastighetschef

## **Barn- och utbildningsnämnden**

### *1. Ökad medvetenhet*

- Informera nämndens ledamöter om regler och villkor för funktionshinder inom nämndens ansvarsområde.
- Anordna utbildning för rektorer och personal inom barn- och utbildningsförvaltningen om funktionshinderfrågor.

Ansvarig: Barn- och elevhälsaschef

### *2. Ökad tillgänglighet*

- Utifrån den inventering och kartläggning som tas fram centralt i kommunen för de lokaler och fastigheter, som barn- och utbildningsnämnden hyr och disponerar, upprätta åtgärdsplaner tillsammans med fastighetsägare.

Ansvarig: Barn- och utbildningschef

### *3. Utbildningsfrågor*

- Fortlöpande följa och tillgodose funktionshindrade barn- och elevers behov av särskilt stöd och rätt till lika möjligheter i grundskolan.

Ansvarig: Rektorer och barn- och utbildningsnämnden

### *4. Stöd och service*

- I samverkan med socialförvaltningen och Västra Götalandsregionens verksamheter utveckla tillgången till rätt hjälpmedel och utrustning som ska bidra till ökad självständighet för funktionshindrade barn- och ungdomar.

Ansvarig: Barn- och utbildningsförvaltningen

## Byggnadsnämnden

I sin egenskap av byggnadsnämnd har nämnden givits särskilda uppgifter av lagstiftaren. Det ansvaret innebär att se till att de åtgärder beträffande byggnader och anläggningar som kräver bygglov, bygganmälan eller bådadera ska uppfylla lagens krav på tillgänglighet. Det åligger också byggnadsnämnd att ha tillsynen över att enkelt avhjälpta hinder blir undanröjda. Dessa myndighetsuppgifter har nämnden mot alla som äger fastigheter eller bedriver verksamheter. Det gäller således även mot kommunen i dess egenskap av fastighetsägare och väghållare och det innefattar det som anges i denna strategiska plan i den utsträckningen den har stöd i lagstiftningen. Byggnadsnämnden har bland sina uppgifter att ta ställning till ansökningar om bostadsanpassningsbidrag och får genom det en insikt om konsekvenserna av miljöer som inte är väl utformade. Funktionshinderfrågor är en aspekt vid den fysiska planeringen som nämnden har hand om.

### 1. *Ökad medvetenhet*

- Informera organisationer, föreningar och privatpersoner om regler och villkor för funktionshinder.
- I samband med planärenden, bygglov och bygganmälningar beakta funktionshinderfrågor på ett brett och informativt sätt.
- Utbildning och kontinuerlig kunskapsutveckling för den personal som har som arbetsuppgift att tillämpa lagstiftning som rör funktionshinder.

Ansvarig: Samhällsbyggnadschef

### 2. *Ökad tillgänglighet*

- Utifrån den inventering och kartläggning som tas fram centralt i kommunen för de lokaler och fastigheter, som byggnadsnämnden hyr och disponerar, upprätta åtgärdsplaner tillsammans med fastighetsägare.
- I ärenden om bostadsbidrag tillse att miljöerna som åtgärdas blir utformade så att de generellt uppfyller reglerna om tillgänglighet.

Ansvarig: Samhällsbyggnadschef

## **Socialnämnden**

### *1. Ökad medvetenhet*

- Informera nämndens ledamöter om regler och villkor för funktionshinder inom nämndens ansvarsområde.

Ansvarig: Socialchef

### *2. Ökad tillgänglighet*

- Utifrån den inventering och kartläggning som tas fram centralt i kommunen upprättas åtgärdsplaner tillsammans med fastighetsägare.
- Tillsammans med fastighetsägaren se till att skyltningen på Haganäset vid behov uppdateras och ständigt hålls aktuell.
- Informationsmaterial anpassas till olika mottagares behov.

Ansvarig: Socialchef samt enhetschefer inom respektive område

## **Kultur- och fritidsnämnden**

### *1. Fritidssysselsättning*

- Aktivt arbeta för att skapa meningsfull sysselsättning för personer med funktionsnedsättning.

Ansvarig: Kultur- och fritidschef

## **Arbetsmarknadsenheten (AME)**

### *1. Praktikplatser och arbete*

- Arbeta för att skapa möjligheter till praktikplatser för personer med funktionsnedsättning.
- Enligt "Policy och riktlinjer för social ekonomi" (2013-10-23) ska Karlsborgs kommun bidra till att sociala företag startas och ges förutsättningar att bedriva verksamhet. Vid behov ska samverkan ske med övriga förvaltningar i kommunen.

Ansvarig: Näringslivschef



### ***Genomförande och uppföljning***

Arbetet med att öka tillgängligheten för funktionshindrade i kommunen ska bedrivas inom ramen för ordinarie budget- och verksamhetsarbete. Varje nämnd och styrelse svarar för att i budgetarbetet föreslå medel för sina planerade åtgärder. Årlig planering och uppföljning av arbetet ska ske i samråd med Rådet för funktionshinderfrågor. Viktigare åtgärder ska redovisas i kommunens verksamhetsberättelse.